

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Specvlvm Magnvm Episcoporum, Canonicorum,
Sacerdotvm Et aliorum Clericorum omnium tam
Secularium quam Religiosorum**

Tympe, Matthäus

[Köln], 1614

107. Humilia officia & vilia ministeria amare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51447](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51447)

sur. in Ian.

2.

S. Franciscus de Padua cum esset eloquentissimus, doctissimusque, ac singulari, prædicationum dono ornatus, existens in S. Francisci orationum thesaurum hunc cælauit, vt pro vili & in fratre haberetur atque ad infima culinæ dorumque cubiculorum ministeria deturatur. Multoquē tempore in hac functione iecta perdurauit, donec Deus cuidam inspirauit, vt imponeret illi munus in triclineo, tum enim vt obedientiæ prædicauit, & donum, quo præditus erat, cit. Certe Deo gratius est honoris mortificare dando operam humilitati & ptui sui, quam iuuando alios huius fructus iacturam facere.

SIGNVM CVI.

Ro. 12. v. 10

*Nunquam plus suo quam aliorum in-
dere, seruareque illud Apostoli:
nore inuicem prauemien-
tes.*

Gal. 2. v. 2.

Licet Apostolus Paulus de cælo vocatus, tamen non fidens prædicationi sui Hierosolymam abiit, vt cum compocreta examinatione illam conferret.

SIGNVM CVII.

*Amare humilia officia, & vilia min-
ria, in iisque libenti animo se ex-
ercere.*

1. **L**icet Christus Dominus esset prædicatorum & Dominus dominan-

et eloquentiam cum admiranda humilitate suorum discipulorum pedes lauit, & lotionem peracta dixit: *Ex-*
emplum dedi nobis, &c. Io. 13. 15.

Albertus cognomine ob virtutes & doctrinam insignem (non ob familiam) magnus quantulumvis parentibus quoque illustribus sit natus regulis Bolstatensibus in Suevia cum in ordinem Dominicanorum ingressus pietati ac literarum studiis operam dedisset, Parisijs autem, & Agrippinae complures docuisset, inter quos fuit D. Thomas Aquinas, Urbano quarto Ludolpho Imp. eum cogentibus Episcopatu Urbis Bononiensi, praefectus, ubi hunc aliquandiu administrasset, ad consueta studia & humilitatis officia suspirans, ea deposita administratione, rediit ad sui ordinis fratres, scribens, anno aetatis suae (vt post alios scribit Sixtus Senensis) 81. seu potius (vt inquit Eysengreoli) 87. diem obiit Anno 1208.

Effrem Syrus Basilium inuisens reuelatione divina ab ipso cognitus est, à quo Presbyter orator natus, nunquam adduci potuit vt sacrificaret, cuius tamen in eo humilitas, alteri tamen eius ministerio parti egregie satisfecit, populos docendo, instruendo, in quo ita valuit eloquentia, vt inter disertos sui saeculi esset clarissimus, multa etiam scripsit, quae, vt ait Hier. in plerisque Orientalium Ecclesijs post scripturarum lectionem publice recitabantur.

4. *Celestinus V. Pont.* cum primum in solitudine, quam puer adhuc perierat, multos annos posuisset, deinde religiosum quoque ordinem ipse

Actus humilitatis externus, exercere se in officiis abiectis & vilibus personis ministrare.

Annot. 194.

ipse fundasset, valdeq; multiplicasset, etiam
 tum victus asperitatem, tum vero frequenter
 etiam miraculis sanctitatis famam collegit,
 post totius biennij dissensionem in illorum
 absentem & priuatum Cardinaliū suffraganeū
 nauerint: cuius est cōsecratio plurimum quatuor
 millium hominū concursu celebrata diebus
 vero quanquā Pontifex, nihil tamen de
 vitæ rigore, nihil de sua humanitate remittit
 etiam breui adeo strepitum illū ac fumū
 stidire, suæq; pristinæ quietis desiderio
 pit, vt omnino molestā illam sarcinā ab
 creuerit, etsi multum renitente Carolo
 ipso populo Neapolitano (nam in illam
 concesserat) idq; importunis clamoribus
 occurreret deprecante. Itaq; vix mente
 acto ipse se abdicauit, alijs dolentibus,
 tam humilitatem stupentibus.

5. *Petrus Damianus* diu Cardinalis & Episcopus
 stiensis munere functus, deniq; pertaxatus
 Nazianzeni exemplo, ad pristina se recepisse
 chorum studia, cuius etiam facti rationem
 lento scripto reddidit.

S. Bern.

6. *S. Malachias* post susceptum Archiepiscopi
 monasterij officia repetere nō dubitauit,
 ministrando & mensæ inseruiendo, & tunc
 mensæ in triclinio legendo, aliaque id genus

S. Fran.

7. *S. Bonauentura* licet opinione hominum
 simus, tamē non refugiebat abiectione
 monasterij officia siue culinæ, siue mensæ
 uerrendæ domus obire, sic vt opus fuerit
 hoc genere ardorem temperare.

B. Antoninus iam factus Archiep. suis famulis
 creuit bar, aliaq; officia domestica subibat.
 Venerat Antiochiā magnus ille *Basilus*, cau- *Amphilo-*
 ad quē forte diuerterat, filiū vidit tristio- *chius Epif.*
 Mæroris causam rogatus adolescēs. *Magistri Icon. in ur-*
 inquit, *dictata conturbant*, erant autē Versus *ta B. Basil.*
 merici, quos Sophista Libani pueri doctor
 orōe dictauerat: Basilus illarū rerū minime
 versus triplici explanatione illustrauit, hila-
 remq; puero reddidit, cumq; Basilij mirabilē
 Libani ex scripto legisset, q̄ scriptū
 uerū puer detulerat, obstupuit, negauitq; hu-
 esse interpretis rē tā abditā, tamq; difficilem
 cogere cœpit & vrgere discipulū vt
 puer, peregrinus quidam,
 diuersor his tenebris attulit lucem. Adiit
 Libani ad diuersoriū, videt agnoscitq; Basi-
 de via languenti cibū apponit,
 Basilus adhibet, quo lum-
 Libani discipulos Libanio ipso rogāte Chri-
 ad animi puritatē, ad
 ad verecundiā erudiuit, & ad cœlestis
 salutiferæ con-
 fons & origo fuit Homeri explicatio, quæ
 conciliauit, viamq; ad maiora diuinio
 exponenda muniuit.
 S. Hier. idcirco Gramma- *De scrip-*
 & Rhetoricam, vt huius vtriusq; ar- *cles.*
 Ethnicorum filios Christianæ vitæ
 imbueret.
 S. Hier. nobiliū pueros Grāmaticā, poetas & hi-
 toricos docuit, puerulisq; fact⁹ est paruul⁹, vt eos
 lucr-

lucrifaceret. Idem iam senex cum multa
 pra in Epistola ad Læram pro recta in
 filia dedit, tandem his verbis eam con
 Ipse si Paulam miseris, inquit, magistrum me
 cum spondeo, gestabo humerus, balbutientia senex
 formabo, multo gloriosior mundi philosopho, quam
 gem Macedonum in Babilonio periturum veneno
 cillam & sponsam Christi erudiam regni calop
 ferendam. Ecce S. Hieronymo grauiissima
 ti puellarum institutio pudori non fuit, qu
 gientes adhuc nutricumque matris in
 tes præceptis adiuuit, & legibus, vt doceat
 natione mali dæmonis ad nocendum
 tatem promptissimamque audaciam præ
 ret.

12. Ioannes Gerson Monachus ordinis
 lestinorum demum magnus Parisiensis
 miæ Cancellarius & Gallia in Constantien
 cilio legatus, tamen in tanto honore
 vitæ occupatione pueros erudiuit ipse per
 alios ad idem faciendum exemplo libris
 incitauit. Non dubitauit, inquam, se ad pu
 catecheleos institutionem dimittere, om
 que ob singularem vtilitatem, quæ in de
 stianam Rempubl. dimanaret eam comm
 re. Extat enim eius liber de pueris ad
 trahendis.

13. Munera in speciem humilia etiam
 ter obeunt nostro tempore PP. Soc. Iesu
 enim atque vulgus de rebus iudicant ac
 Et certe sapientibus hisce viris nihil ab
 vile, sordidumque videtur quod super
 erat, qui

*Rectissima
 illa norma
 est qua res
 non splen
 dore, sed
 pondere*

ant & imponunt, cum ipsorum vel volunta-
 ipso meli-
 tur & pen-
 dimus.
 Et sapiens
 pueros ad
 se erudien-
 dum inui-
 tat.
 Prou. 9. v.
 4. & 10.
 & Ierem.
 Thren. 4.
 v. 4 con-
 queritur eis
 subtrahi
 panem do-
 ctrina spi-
 ritualis.

vel nutum quasi diuinam aliquam legē ob-
 marer, & quæ Dei nomine imperantur parua
 non possint. Hac de causa iudicia populi con-
 nentes homines doctrina exculti, artib. quas
 bonasq; didicerunt, quasi nūcium remit-
 ad puerilem institutionem licet in speciem
 tam se dimittunt, nomina & verba in infi-
 classibus quotidie declinant, cum pueris bal-
 nunt in primo aditu vestibuloq; Grammaticæ
 Rudimentorum spinas & dumeta) ver-
 libenter, & illam incudem quatunt sem-
 istis pusionibus erudiendis horas & tem-
 male collocari non existimantes. Præcipien-
 rogandi, regendi, percontandi, reposcendi,
 eas eadem iterandi, murmur minorum cō-
 cendi, puniendi, parentibus & propinquis fa-
 cendi tædia proferre, quis non videt esse mo-
 am, graue difficile? Sed parturiendi dolorem
 us ipse compensat. Ideo enim Grammatici
 & Rhetores etiam rara eruditione in hac So-
 viri, vt hæc scire cupientibus bene viuendi,
 que in religione sentiendi dent præcepta.
 arum, inquam, virtutumq; hi doctores lo-
 sacerdotis exemplo in summa vastitate rerū,
 tanta bonorum inopia virorum regiam seruāt
 nem, quæ adulta dominetur, & occisa Athalia,
 est, impudentia repressit, atque edomita pu-
 e introducat, qui sanctitatis & religionis diu-
 nis est custos. Et quod vni præstant ex min-
 istis Deo præstant, qui dolorē laboremq; cō-
 etat, qui improbitatis punitor est, remunera-

torque

2. Par. 23.
 2. Tim. 1.
 Propter ele-
 ctos omnia,
 sustinea-
 mus & per-
 feramus.
 Hæretico-
 rum filios
 eiusmodi li-
 teris cu-
 piunt, vt
 esca pisces.

E e torque

torq; virtutū. Hanc ob causam tā sunt se do-
 riosi, industrij, quā si prāmiis & pecuniā
 amplissimis afficerētur. Ad hęc quo vite
 possit esse diuturnior, religioq; integrior,
 scientiā (Theologiā) cognitione priuāt, in
 confessionibus & cōcionibus operā dare
 sibiq; Grammaticā despondent, ex genere
 plebeio, sed mille thesauris affluentem, qui
 diuinare potuit in agro latentes, omnia
 vt agrum emat, & auro potiatur.

SIGNVM CVIII.

*Boni Clerici vt mortificent appetitione-
 norum, querunt contemptum sui, aut
 nera obeunt ob qua homines ab hoc
 do videri & contemni solent.*

I. **S**. Ioannes Damasc. eruditione præstan-
 nobilis, & magistralib. gestis clarus
 vrbe Damascena à cōsilijs fuisse principis
 monastica vita suscepta nō dubitauit. Dam-
 sportis oneratus, quas monachi exuerāt,
 easq; publice vānū exponere, ac ad maiorē
 fessionem carius pretiū exigere, vt plurimū
 brio in loco vbi ante fuerat honoratissimū
 neret, cū .n. in monastica disciplina tenē-
 ditus esset, is eū infimis quibusq; perfrun-
 bat: ollas tergere, verrere sordes, scaphis
 omnia deniq; obire seruilia ministeria, in
 quasi nullā rē recte ageret, crebra eū re-
 ne atq; obiurgatione tentare, in qua eum
 menses aliquot exercuit, tanto eius pro-